

Càritas alerta que l'exclusió social severa s'enquista malgrat la recuperació econòmica

L'entitat detecta un augment de les famílies ateses que han de viure de relloguer pels problemes d'accés a l'habitatge

La presentació aquest matí de la memòria de Càritas | Càritas

Càritas ha atès, el 2018, 69.000 llars i 220.000 persones, un percentatge significativament inferior (30%) al de l'any anterior, en part, perquè algunes famílies han pogut trobar feina i començar a sortir-se'n però també per l'augment del nombre d'entitats socials que atenen persones en situació de vulnerabilitat. I és que, per l'entitat, la recuperació econòmica no s'ha revertit encara a i les famílies en situació d'exclusió social severa han crescut lleugerament així com han augmentat també els serveis i recursos que requereixen, ja siguin econòmics o humans. Un dels símptomes que ha detectat l'entitat és l'augment, en un 10% de les famílies ateses que viuen de relloguer, que ja representen el 21% dels atesos.

Aquest percentatge ha augmentat en 10 punts el darrer any. Segons ha explicat la representant de la comissió d'Acció Social de Càritas Catalunya, Conxa Marquès, hi ha famílies que viuen en una habitació, pares i fills, i que tenen problemes si els nens ploren o fan soroll. Aquest 21% forma part del 50% d'atesos per Càritas que no tenen un sostre "digne". Només un 13% té un pis de lloguer o de propietat, malgrat poder tenir dificultats per pagar-ho. Els qui opten pel relloguer, recalca Marquès, viuen amb la inseguretat de no saber quan es poden quedar sense pis, amb restriccions per l'ús de la cuina o el bany, compartint espais amb desconeguts i troben fins i tot, problemes per empadronar-se, cosa que alerta que és una "vulneració de drets". A més, un 7% d'aquests no tenen habitatge, un 11% estan acollits en cases i pisos de familiars o amics, un 6% estan acollits en entitats socials i un 5% viuen en espais ocupats.

El problema d'accés a l'habitatge, al costat de la precarietat laboral, amb salaris baixos i molta temporalitat que no garanteixen poder fer front a les despeses d'una llar, són els dos principals inconvenients que troben les persones que han estat en situació de vulnerabilitat severa per sortir-ne. Càritas reconeix que ha atès menys persones el 2018 però totes en una situació de més dificultat, que requereix més recursos i més programes de l'entitat.

Cada vegada més persones soles

La major part de les persones ateses, el 49%, són famílies amb fills. Un 16% d'aquests són famílies monoparentals. Càritas també destaca que ha crescut el nombre de persones soles, el 33% del total, que han de demanar ajut. En aquest sentit, l'entitat ha alertat de l'increment de l'aïllament social que comporta passar per una situació de vulnerabilitat severa, sobretot per haver esgotat la xarxa familiar i d'amistats.

La memòria del 2018 recull també l'augment de les persones ateses provinents de l'Amèrica del Sud i Amèrica Central, que representen el 30% del total; mentre que disminueix el nombre de persones provinents d'Àfrica i d'Espanya. L'augment de les persones estrangeres es relaciona amb el creixement de les persones que es troben en situació administrativa irregular, moltes vegades sobrevinguda per la pèrdua del lloc de treball que li impedeix renovar els papers. El 66% de les persones es troben a l'atur, mentre que el 14% té feina però en una situació precària.

Els responsables de l'entitat han demanat que per posar-hi solució, l'administració tiri endavant uns pressupostos estables i socials. Anna Roig, de la Comissió de Comunicació, ha demanat també el reglament de la Renda Garantida de Ciutadania per aconseguir que l'eina arribi a totes les persones necessitades. Ha xifrat en un 1,5 milions, les persones que estant en situació d'exclusió social moderada o severa a Catalunya.

Roig també ha parat especial atenció al fet que sigui compatible amb les rendes del treball i amb els ajuts a l'habitatge. Roig també ha mostrat la preocupació per una eventual nova crisi econòmica i ha recalcat que si l'exclusió social s'ha "consolidat" en un context de creixement, significa que "no hem fet els deures om a societat i que hem sortit de la crisi per la porta del darrere". Alerta que es pot caure en les mateixes dinàmiques, segons els primers indicadors que han pogut detectar d'aquest 2019.

El president de Càritas Catalunya ha alertat que amb aquests indicadors es posa de manifest la "fractura de la cohesió social" al país perquè els extrems estan cada vegada més "allunyats" i la diferència entre els que tenen més i els que tenen menys és més distant. Considera que la situació s'ha "polaritzat". Per la seva banda, el cardenal arquebisbe de Barcelona, Joan Josep Omella, ha lamentat que s'hagi cronificat la pobresa i que la "fossa" entre rics i pobres sigui cada vegada més gran malgrat la situació econòmica.